

รายละเอียดโครงการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อ Green Supply Chain ของอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อการส่งออก

1. หลักการและเหตุผล

ผลกระทบจากความแปรปรวนของสภาพอากาศและภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกไม่อาจมองข้ามประเด็นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ แม้ผู้บริโภคในประเทศไทยอาจยังไม่ให้ความสำคัญกับการเลือกใช้สินค้าและบริการจากองค์กรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แต่ประเด็นดังกล่าวมีผลโดยตรงต่อการค้าระหว่างประเทศ ทั้งตลาดในเอเชีย ยุโรป และอเมริกา ประเทศต่างๆ เหล่านี้ ได้กำหนดมาตรการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม มีทั้งมาตรการบังคับและมาตรการสมัครใจ เช่น การห้ามนำเข้าหรือจำกัดปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การติดฉลากสิ่งแวดล้อม และการเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ด้วยปัจจัยผลักดันทางการตลาดดังกล่าว กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยสำนักโลจิสติกส์ ได้มีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการยกระดับโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรมสู่ Green Supply Chain เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทยในตลาดการค้าโลก โดยการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยปรับปรุงกระบวนการดำเนินธุรกิจทั้งภายในองค์กรและระหว่างองค์กร ด้วยหลักการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain Logistics Management, G-SCLM) ซึ่งเกิดจากการบูรณาการองค์ความรู้ด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกับองค์ความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อการประกอบการอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดโซ่อุปทาน

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยสำนักโลจิสติกส์ ได้จัดทำ “โครงการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อ Green Supply Chain ของอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อการส่งออก” มาตั้งแต่ปี 2555 เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต การใช้พลังงานและทรัพยากรการผลิต และการขนส่ง ตลอดจนการลดปริมาณของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ (Carbon Footprint for Product, CFP) และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization, CFO) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเพิ่มช่องทางการตลาด รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อม กรณีภาครัฐมีความจำเป็นต้องรายงานปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กรต่างๆ สำหรับเป็นแนวทางการบริหารจัดการการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ผลจากการดำเนินโครงการฯ ช่วง 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า มีสถานประกอบการอุตสาหกรรมจำนวนมากให้ความสำคัญและสนใจเข้าร่วมโครงการฯ ดังนั้น สำนักโลจิสติกส์ จึงได้ดำเนินโครงการฯ ต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2558 เพื่อขยายผลการให้คำปรึกษาด้านการปรับปรุงการจัดการโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมแก่อุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ปิโตรเคมีและพลาสติก ยานยนต์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น รวมถึงรูปแบบการเคลื่อนย้ายและขนส่งสินค้าเพื่อการส่งออกที่เหมาะสมในมิติของการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันในมุมมองของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ และ คาร์บอนฟุต พริ้นท์ขององค์กร สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร
- 2.2 เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้มีความรู้และสามารถในการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทานเพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และยกระดับโซ่อุปทานภาคอุตสาหกรรมสู่การเป็น Green Supply Chain
- 2.3 เพื่อจัดทำและเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 3.1 ภาคอุตสาหกรรมมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้อุปกรณ์ด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของผลิตภัณฑ์ และคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เป็นตัวชี้วัดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กร
- 3.2 ภาคอุตสาหกรรมได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และสามารถใช้อุปกรณ์ด้านการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ สะท้อนผลกระทบในด้านการดำเนินงาน ที่มีต่อกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ และสามารถหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมดังกล่าว
- 3.3 ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินกิจกรรมโลจิสติกส์ของสถานประกอบการลดลงจากการปรับปรุงการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน
- 3.4 บุคลากรในภาคอุตสาหกรรมได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 3.5 ภาครัฐมีข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคอุตสาหกรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศ
- 3.6 เอกสารเผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม